

Toivoa on, vai onko?

VIIME VUONNA TÄHÄN aikaan kirjoitin pääkirjoitukseni toiveikkaasti kirjeenä joulupukille. Pelkkä joulukuun ja sen mukanaan tuoma hyvä mieli eivät kuitenkaan olleet ainoat syyt uskoa parempiin aikoihin perhehoidossa. Olihan perhehoidon lainsäädännön avaaminen ja kehittämistyöryhmän työskentely hyvin käynnissä. Lain muutostarpeita ja monia perhehoidon epäkohtia käsiteltiin ja kirjattiin työryhmässä rakentavassa yhteistyössä sekä uutta lakia että ensimmäistä valtakunnallista toimintaohjelmaa varten. Työskentelyn tuloksena syntyi jo huhtikuussa ansiokas esitys perhehoidon lainsäädännön muutostarpeista, joille ei vastustajia ole ilmaantunut.

Kuitenkin tätä kirjoittaessani toiveikkuuten rinnalla on monia ristiriitaisia kysymyksiä ja ajatuksia. Mukanaolo lainsäädännön uudistamisprosessissa ja toimintaohjelman tekemisessä on ollut ja on edelleen mielenkiintoista, mutta järjestön edustajan näkökulmasta myös haastavaa. Valtion ja lainsäädäntötyön koneisto toimii omilla, joskus vaikeaselkoisilla tavoillaan, joista olisi tärkeä tietää jo prosessien käynnistyessä.

Uuden lain säätäminen, mitä kehittämistyöryhmä väliraportissaan esittää, on ymmärrettävästi iso työ. Ison työn onnistumisen edellytyksinä ovat kuitenkin niin riittävä resursointi kuin realistinen aikataulutuskkin. Lain muutosten yhteys talouteen ja kustannusvaikutuksiin tulisi myös olla kokonaisvaltaista ja läpinäkyvää. Tietoa kustannuslaskelmista ja -vaikutuksista sen enempiä lyhyellä kuin pitkälläkään tähtäimellä ei ole juurikaan esitetty. Tämä herättää ymmärrettävästi hämmennystä, kun samaan aikaan käydään laajaa julkista keskustelua sijaishuollon vuosittaisista miljoonamenoista ja myös säästöistä, joita perhehoidon lisääminen toisi tullessaan tukitoimia vahvistamallakin.

Ministeriössä on päädytty perhehoidon lainsäädännön uudistamisen vaiheistamiseen samalla painottaen valmistuvan toimintaohjelman vahvaa merkitystä käytännössä. Toimintaohjelman toimeenpanon tuleekin olla välitön. Lain uudistamisen aikataulun pitkittyminen on ymmärrettävästi suuri pettymys. Perhehoitoliiton ja sen jäsenten huoli uudistamistyön etenemisestä on aiheellinen ja nyt jos koskaan on yhteisen vaikuttamistyön aika!

Lämmintä joulumieltä ja rauhaa joulun aikaa!

*Pirjo Hakkarainen
toiminnanjohtaja*

Det finns hopp, eller finns det?

SENASTE ÅR VID den här tiden skrev jag hoppfullt min ledare som ett brev till julgubben. Det var inte enbart julen och julstämningen som var de enda orsakerna till tron på bättre tider inom familjevården. Man hade ju öppnat familjevårdslagstiftningen och utvecklingsarbetsgruppens arbete hade kommit bra igång. Förändringsbehovet inom lagstiftningen och många brister inom familjevården behandlades och noterades i arbetsgruppen i en uppbygglig samarbetsanda både med tanke på nya lagen och det första nationella verksamhetsprogrammet. Som ett resultat av arbetet kom man redan april fram till ett förtjänstfullt förslag angående förändringsbehovet av familjevårdslagstiftningen. Inga motståndare mot förslaget har framträtt.

Dock, när jag skriver det här, finns det många motstridiga frågor och tankar vid sidan av min hoppfullhet. Det har varit och är fortfarande intressant att få vara med i förnyelseprocessen av lagstiftningen och i arbetet att göra upp ett verksamhetsprogram, men ur en organisations representants synvinkel är det också utmanande. Staten och lagstiftningsmaskineriet fungerar på sitt eget, ofta svårförståeliga sätt, som det skulle ha varit viktigt att känna till redan då processen inleddes.

Att stifta den nya lagen, såsom utvecklingsarbetsgruppen i sin mellanrapport föreslår, är förstärkt nog ett omfattande arbete. En förutsättning för att det omfattande arbetet skall lyckas är dock såväl tillräckliga resurser som en realistisk tidtabell. Sambandet mellan lagförändringen och ekonomin samt kostnadseffekterna borde vara heltäckande och genomskinligt. Fakta angående kostnadsberäkningar och -effekter, varken på kort eller lång sikt, har egentligen inte presenterats. Helt förstärkt väcker det här förundran när man samtidigt för en omfattande offentlig diskussion om de årliga miljonutgifterna för familjevården och även inbesparingar som utökande av familjevården skulle föra med sig genom att förstärka stödåtgärder.

I ministeriet har man kommit fram till att genomföra förnyelsen av lagstiftningen för familjevården stegvis och samtidigt betona det kommande verksamhetsprogrammets betydelse i praktiken. Förverkligande av verksamhetsprogrammet bör vidtas omedelbart. Det är förstärkt en besvikelse att tidtabellen för förnyelsen av lagen drar ut på tiden. Familjevårdsförbundets och dess medlemmars oro för förnyelsearbetets framskridande är befogat. Nu är det dags att gemensamt påverka!

Med önskan om varm julstämning och fridfull jultid!

*Pirjo Hakkarainen
verksamhetsledare*

Översättning Marjatta Weckström